

ZAGADNIENIA NA EGZAMIN USTNY ZE ZNAJOMOŚCI ZAGADNIEŃ ZWIĄZANYCH Z RÓŻNYMI DZIEDZINAMI SZTUK PLASTYCZNYCH

1. Powiedz, co to jest dzieło sztuki. Co świadczy o jego wartości?

Kandydat potrafi zdefiniować dzieło sztuki jako wytwór człowieka, który dodatkowo wyzwała u odbiorcy pewne emocje. Ma wiedzę na temat zmiany klasycznej definicji dzieła sztuki w czasach współczesnych (np. Mona Lisa Leonarda da Vinci kontra Mona Lisa z wąsami Marcela Duchampa; Pieta Watykańska Michała Anioła kontra Fontanna Marcela Duchampa).

Poniżej zamieszczamy link, który przybliży Wam temat:

<https://www.wikiwand.com/pl/Sztuka> (proszę zwrócić uwagę na rozdział zatytułowany „Dzieje pojęcia sztuki”).

2. Jakie znasz dziedziny sztuki? Podaj ich przykłady.

Kandydat umie wymienić podstawowe dziedziny sztuki takie jak: architektura, rzeźba, malarstwo, grafika oraz podstawowe rodzaje sztuki użytkowej: rzemiosło artystyczne, wzornictwo przemysłowe, architektura wnętrz czy grafika użytkowa. Ma wiedzę na temat ich klasyfikacji pod względem funkcji, materiału, typów. Umie podać przykłady dzieł.

Poniżej zamieszczamy linki, które przybliżą Wam temat:

<https://www.wikiwand.com/pl/Sztuka> (proszę zwrócić uwagę na rozdział zatytułowany „Dziedziny sztuki”)

<https://epodreczniki.pl/a/spotkanie-ze-sztuka---dziedziny-sztuk-plastycznych/D1AdsE7eP>

3. Opisz wybrane przez siebie wnętrze kościoła.

Kandydat analizuje wnętrze wybranego przez siebie kościoła stosując w miarę możliwości pojęcia takie jak : nawa główna, nawy boczne, transept, prezbiterium, absyda, sklepienie, układ architektoniczny. Umie opisać dekorację wnętrza (rzeźbiarską, malarską, architektoniczną).

Poniżej zamieszczamy link, który przybliży Wam temat:

<https://pieknoarchitektury.wordpress.com/slowniczek-terminow-architektonicznych/>

4. Wymień i krótko opisz znane ci techniki malarskie.

Kandydat ma wiedzę na temat podstawowych technik malarskich, takich jak: technika olejna, temperowa, akwarelowa, akrylowa, witraż czy mozaika. Umie scharakteryzować 3 wybrane przez siebie techniki malarskie.

Poniżej zamieszczamy linki, które przybliżą Wam temat:

<https://matura-z-historii-sztuki.pl/malarstwo-cz-2-techniki-malarskie/>

5. Powiedz, czym charakteryzuje się mozaika, witraż, a czym technika olejna. Podaj przykłady dzieł wykonanych w tych technikach.

Kandydat wie, czym jest mozaika, witraż i technika olejna. Potrafi podać po 3 cechy typowe dla każdej z technik. Wymienia przykłady: np. mozaiki bizantyńskie w Rawennie, witraży np. w kościele Mariackim, techniki olejnej np. Madonna ze szczygłem R. Santiago.

Poniżej zamieszczamy linki, które przybliżą Wam temat:

<https://matura-z-historii-sztuki.pl/malarstwo-cz-2-techniki-malarskie/>

<http://www.magazynsztuki.pl/olej/>

<https://www.witrazze.info/380-co-to-jest-witraz>

6. Jakie barwy mogą występować w sztukach plastycznych? Wymień i omów znane ci kontrasty barwne.

Kandydat zna barwy podstawowe i pochodne. Wie co to są kontrasty walorowe (światłocieniowe), temperaturowe (barwy ciepłe i chłodne), a także kontrasty dopełnieniowe (kontrasty barw leżących po przeciwnej stronie koła barw: np. czerwień - zieleń, błękit - pomarańcz, fiolet - żółcień).

Poniżej zamieszczamy link, który przybliży Wam temat:

<http://historia-s-z-t-u-k-i.blogspot.com/2011/08/teoria-barw.html>

7. Powiedz, czym jest perspektywa, podaj jej przykłady.

Kandydat wie, że w malarstwie perspektywa służy do ukazania trójwymiarowych przedmiotów na płaszczyźnie. Wymienia przykłady perspektyw (linearna, powietrzna, z lotu ptaka, żabia).

Poniżej zamieszczamy linki, które przybliżą Wam temat:

<https://matura-z-historii-sztuki.pl/budowa-dziela-sztuki-perspektywa/>

<https://epodreczniki.pl/a/przestrzen-na-płaszczyźnie---perspektywa/D1DEBAYsG>

8. Jakie znasz gatunki i tematy występujące w malarstwie. Podaj artystów i dzieła, które je reprezentują.

Kandydat wie, co to jest gatunek malarski (tematyka obrazu). Potrafi je wymienić oraz podać przykłady artystów, dzieł (np. malarstwo religijne - Peter Paul Rubens, Zdjęcie z krzyża; malarstwo mitologiczne – Sandro Botticelli, Narodziny Wenus; malarstwo historyczne – Jan Matejko, Hołd pruski; malarstwo batalistyczne – Jan Matejko, Bitwa pod Grunwaldem; malarstwo animalistyczne – grota Lascaux; malarstwo pejzażowe – Claude Monet, Stogi siana; malarstwo wedytowe – Canaletto, Ulica Miodowa w Warszawie; malarstwo marynistyczne – William Turner, Holenderskie statki w wicherze; martwa natura – Willem Claesz Heda, Deser; akt – Giorgione, Śpiąca Wenus; portret – Dama z gronostajem, Leonardo da Vinci).

Poniżej zamieszczamy link, który przybliży Wam temat

<https://matura-z-historii-sztuki.pl/gatunki-i-rodzaje-malarstwa/>

9. Powiedz, co to jest malarstwo pejzażowe. Podaj przykłady kierunków, dzieł lub artystów, którzy uprawiali takie malarstwo.

Kandydat umie opisać, czym jest malarstwo pejzażowe (zna malarstwo krajobrazowe, marynistyczne i wedutowe). Potrafi wymienić kierunki artystyczne oraz polskich i zagranicznych przedstawicieli tego typu malarstwa, np. klasycyzm: Canaletto, Ulica Miodowa w Warszawie; romantyzm: Caspar David Friedrich, Podróżnik po morzu chmur; William Turner, Holenderskie statki w wichurze; impresjoniści: Claude Monet, Impresja, wschód słońca; postimpresjoniści: Vincent van Gogh, Gwieździsta noc; fowizm: Andre Derain, Most Westminsterki; Julian Fałat, Krajobraz zimowy; Jan Stanisławski, Słoneczniki.

Poniżej zamieszczamy linki, które przybliżą Wam temat:

<https://epodreczniki.pl/a/uchwycic-piekno-pejzazu/D9WhpnD4r>

<https://pl.khanacademy.org/humanities/becoming-modern/romanticism/england-constable-turner/a/constable-and-the-english-landscape>

10. Powiedz, czym jest abstrakcja. Podaj przykłady dzieł lub twórców.

Kandydat wie czym jest abstrakcja (sztuka nieprzedstawiająca). Potrafi wskazać wiek (XX w), w którym ta sztuka się pojawiła. Zna nazwiska jej przedstawicieli oraz ich dzieła, np. Wassily Kandinsky, Akwarela abstrakcyjna; Kazimierz Malewicz, Czarny kwadrat na białym tle (suprematyzm); Piet Mondrian, Kompozycja nr III z czerwonym, niebieskim, żółtym i czarnym, 1929 r.; Jackson Pollock, Lawendowa mgła; Constantin Brâncuși, Pocałunek; Henry Moore, Leżąca postać, 1938 r.

Poniżej zamieszczamy linki, które przybliżą Wam temat:

<https://pl.khanacademy.org/humanities/art-1010/post-war-american-art/abex/v/representation-abstraction-looking-at-millais-and-newman?modal=1>

<https://epodreczniki.pl/a/abstrakcja-geometryczna-projektujemy-odziez-i-akcesoria/DKjRt6pE6>

11. Opisz wybrane przez siebie dzieło malarskie. Podaj jego autora i epokę/kierunek, który reprezentuje.

Kandydat umie opisać wybrany przez siebie obraz: potrafi określić jego temat, autora i kierunek lub styl, który reprezentuje. Zna technikę wykonania. Potrafi określić kompozycję (np. zamknięta/otwarta, statyczna/dynamiczna, symetryczna/asymetryczna, jedno/wieloplanowa + rodzaj perspektywy), kolorystykę (np. szeroka/wąska, barwy harmonijne/kontrastowe, lokalne/irrealne, kontrasty barwne), światłocień (np. światło naturalne/sztuczne, równomiernie rozłożone/punktowe, delikatne/kontrastowe), ekspresja (np. emocje postaci, faktura).

Poniżej zamieszczamy link, który przybliży Wam temat:

<https://matura-z-historii-sztuki.pl/analiza-malarstwa-schemat-i-przyklady/>

12. Wymień i krótko opisz znane ci techniki graficzne.

Kandydat potrafi wymienić techniki graficzne np. drzeworyt, akwaforta, litografia oraz określić, na czym one polegają. Zna pojęcie powielania i matrycy. Zna zastosowanie grafiki warsztatowej. Kandydat potrafi wymienić minimum dwóch autorów grafiki warsztatowej (np. Albrecht Durer, Władysław Skoczylas, Francisco Goya, Henri de Toulouse-Lautrec).

Poniżej zamieszczamy linki, które przybliżą Wam temat:

<https://www.youtube.com/watch?v=wOCjwgDD5L8>

<https://www.youtube.com/watch?v=30l7dumKz0>

<https://epodreczniki.pl/b/w-pracowni-grafiki-warsztatowej/P14JbruQC>

13. Powiedz, czym zajmuje się grafik komputerowy.

Kandydat zna pojęcie grafiki projektowej / komputerowej/. Wie, jakich narzędzi używa się do wykonania projektów. Zna zastosowanie grafiki projektowej (Internet, prasa, książki, opakowania, plakat, afisz, gry komputerowe, itd). Potrafi określić rolę grafika komputerowego w sztuce.

Poniżej zamieszczamy linki, które przybliżą Wam temat:

<https://www.youtube.com/watch?v=LvoltCeCDVQ>

<https://epodreczniki.pl/a/w-pracowni-projektowania-graficznego/DQVXky8wN>

14. Powiedz, z czego można tworzyć rzeźby. Podaj przykłady dzieł.

Kandydat zna pojęcie rzeźby. Potrafi określić materiały rzeźbiarskie (np. drewno, marmur, brąz).

Zna podstawowe narzędzia rzeźbiarskie np. świdry, dłuta.

Kandydat potrafi podać nazwiska rzeźbiarzy i ich dzieła: np. Donatello: Dawid; Michał Anioł: Pieta, Dawid; Gianlorenzo Bernini: Apollo i Dafne; Henry Moor Król i Królowa; przykład rzeźby starożytnej: Nike z Samotraki, gotyckiej: Madonna z Kruźlowej.

Poniżej zamieszczamy linki, które przybliżą Wam temat:

<https://www.youtube.com/watch?v=3UllgBjVdhg>

<https://epodreczniki.pl/b/rzezba-i-architektura-jako-bryla-w-sztukach-wizualnych/PTHbZpAMW>

15. Jakie zabytki znajdują się w Twojej miejscowości? Opisz jeden z wybranych przez siebie.

Kandydat zna definicję zabytku. Potrafi wymienić najważniejsze zabytki w swojej miejscowości. Umie opisać jeden z nich (nazwa zabytku, czas powstania, epoka, materiał, funkcja, architektura: bryła, plan, wnętrze, dekoracja; rzeźba: bryła, kompozycja, faktura, ekspresja).

Poniżej zamieszczamy linki, które przybliżą Wam temat:

<https://www.it.tarnow.pl/atracje/tarnow/zabytki-i-atracje/>

<http://tarnowskiekoscioly.net/index.php/koscioly/7-tarnow-katedra-narodzenia-nmp>

<https://www.it.tarnow.pl/atracje/tarnow/ciekawostki/skice-tarnowa/ratusz-2/>

16. Omów ulubioną przez siebie epokę/kierunek sztuki. Podaj czas jego trwania, wymień przedstawicieli i ich ważniejsze dzieła.

Kandydat potrafi wymienić epoki i kierunki w sztuce, dokonać wyboru jednego z nich i krótko opisać. Potrafi podać czas jego trwania, określić najważniejsze cechy stylu, wymienić minimum dwóch przedstawicieli i ich dzieła.

Poniżej zamieszczamy link, który przybliży Wam temat:

<https://www.youtube.com/watch?v=ypHWQrpgRkE>

17. Omów twórczość wybranego przez siebie polskiego artysty. Powiedz, jaki kierunek reprezentuje, wymień i omów jego dzieła.

Kandydat potrafi uzasadnić wybór artysty. Umie określić czas, w którym tworzył, kierunek jaki reprezentuje i wskazać na najważniejsze przykłady jego dzieł.

18. Powiedz, gdzie artyści mogą szukać inspiracji.

Kandydat zna pojęcie sztuki, dzieła sztuki. Wie kim jest artysta. Potrafi określić dziedziny sztuki i tematy wykorzystywane w sztuce. Na podstawie znanych przykładów dzieł potrafi określić skąd twórcy czerpią wiedzę i inspirację.

Poniżej zamieszczamy link, który przybliży Wam temat:

<https://artystaisztuka.pl/category/artykuly/artystaiinspiracje/>

19. Powiedz, do czego służą muzea. Wymień te, które znasz.

Kandydat potrafi zdefiniować pojęcie „muzeum”. Zna jego rolę (kolekcjonowanie, przechowywanie, zabezpieczanie i udostępnianie zbiorów). Potrafi określić rodzaje muzeów: historyczne, narodowe, sztuki współczesnej, itd. Wie, jak można się przygotować do zwiedzania danego muzeum, gdzie znaleźć potrzebne informacje.

Poniżej zamieszczamy linki, które przybliżą Wam temat:

<https://epodreczniki.pl/b/wirtualna-wizyta-w-muzeum-sztuki/PuRZbltAC>

<https://www.bankier.pl/wiadomosc/10-najpiekniejszych-i-najslynniejszych-muzeow-na-swiecie-2112822.html>

20. Jak wyglądałby Twój wymarzony pokój? Opowiedz, jakbyś go zaprojektował.

Kandydat potrafi określić proces projektowania – od pomysłu/konceptu poprzez wykonanie projektu do ewentualnej realizacji. Wie, co musi być wzięte pod uwagę przy projektowaniu, oraz jakimi narzędziami może się posłużyć przy wykonaniu pracy.